

RAPPORT PÅ GRUNNUNDERSÖKELSER FOR KRYSSING AV MJÖNESELVA
Mo-Bodø pel 18215

Vedlagt tegning Gk. 2179.1 og 2179.2

Projekterte arbeider.

Mjöneselva er forutsatt lagt i lukket kulvert under jernbanen. Jernbanen vil på strekningen pel ca. 18212+5 til 18217 ligge på en ca. 4,5 m høy fylling.

Tidligere stredvirksomhet.

I området like til venstre for linjen ved pel 18211 til pel 18215 er det gått et ras i den naturlige skråning. Tidspunktet kan ikke fastslås med sikkerhet, men det er sannsynlig at det er foregått i 1953.

Det er på tegning Gk. 2179.1 opptegnet et profil gjennom den gamle rasgrop, og rasets begrensning er angitt med stiplet linje på situasjonsplanen. Det foreligger ingen opplysninger om hvorledes raset har oppstått eller utviklet seg. På grunnlag av de utførte undersøkelser kan man uten at det er foretatt noen etterberegning av stabiliteten, lett innse at raset kan forklares som et vanlig sirkulærsyklindrisk skred, hvor den utlösende faktor har vært erosjon i elvekanten.

Grunnforhold.

Det er sommeren 1955 utført grunnundersøkelser. Ialt er det utført tilsammen 24 sonderboringer med belastet dreiebor, og opptatt prøveserier i 6 borthull. Det er boret i en rekke profiler fra pel 18213 til pel 18217+5, foruten i et profil gjennom den gamle rasgrop.

Brunnen består overveiende av kvikkleire, under en lite utviklet törrskorpe på ikke mere enn ca. 1 m tykkelse. Kvikkleirens skjærfasthet er USEDVANLIG LAV. For de svakeste prøveserier kan man ikke regne med höyere gjennomsnittlig skjærfasthet enn 0,9 t/m² i kvikkleiren.

Kvikkleirelagets tykkelse er ved pel 18213 ca. 8 m. Herunder har man møte ned til fjell, som ligger på ca. 17 m dybde. Ved pel 18215+5 er kvikkleirelagets tykkelse 3-5 m. Dybden til fjellet er her 8-10 m.

Ved pel 18217+5 er leiren fastere. Det er her ikke påvist

kvikkleire. Dette er forklaringen på at den forholdsvis bratte skråningen fra pel 18216+5 til pel 18217+5 er stabil. Dybden til fjell er her ca. 9 m.

De utførte borer i rasgropen viser at man her har kvikkleire av samme beskaffenhet som i jernbanens trasé.

Stabilitetsforhold.

En stabilitetsundersøkelse viser at det ikke er mulig å utføre den projekterte fylling uten omfattende sikkerhetsforanstaltninger. Grunnforholdene er så usædvanlig dårlige at grunnen ikke vil bære høyere fylling enn ca. 1,5 m, med vanlig jordskråning inklusive trafikkbelastning.

Man har overveiet følgende alternativer for oppnåelse av en stabil fylling:

1. Kontrafylling.
2. Drenering med vertikale sanddren.
3. Peling med trepeler til fjell.
4. Fundamentering av fyllingen på armert betongplate på peler til fjell.
5. Nedspregning av fyllingen.
6. Bru ca. 40 m lengde. Eventuelt landkar med rammekonstruksjon på peler og som i lengderetningen dekker ca. 40 m.

Alt.1. Som følge av de topografiske forhold i forbindelse med hensynet til elveløpet synes det ikke mulig å kunne utføre en stabilisering ved hjelp av kontrafylling. Vanskeligheten ligger i at elven løper parallelt med fyllingen, nettopp på det sted hvor det var nødvendig å placere kontrafyllingen. Man har foretatt en stabilitetsberegning under forutsetning av at det foretas en elveregulering, idet elven legges så langt ut fra fyllingen som det er praktisk gjennomförbart. Hverken en horizontal kontrafylling eller en utsakning av fyllingsskråningen til 1:4 er tilstrekkelige foranstaltninger til å oppnå stabilitet. Dette bekreftes av det faktum at det nærliggende rasparti hadde en såvidt slak skråning som 1:5. Alternativet er således ikke aktuelt.

Alt.2. Farligste glidesnitt går i en dybde av ca. 10 m. Eventuell vertikal sanddrenering må således føres ned til 8 à 9 m for å oppnå en effektiv virkning. Regner man med full konsolidering og et $\frac{\Delta s}{\Delta p}$ -forhold = 0,15 får vi

$$\Delta s = 0,15 \cdot \Delta p = 0,15 \cdot f \cdot h = 0,15 \cdot 1,8 \cdot 4,5 = 1,27 \text{ m}$$

$$s = c + \Delta s = 0,9 + 1,2 = 2,1 \text{ t/m}^2$$

Drenering med vertikale sanddren måtte således utføres i forbindelse med en mindre kontrafylling, og man støter da på de samme vanskeligheter med hensyn til elveløpet, og alternativet anses ikke gjennomförbart.

{ Denne fasthet er tilstrekkelig bare for en ca. 3 m høy jernbanebefylling med sikkerhetskoeffisient 1,3.

Alt. 3. Forsterkning av grunnen ved trepeler til fjell.

Man kan ikke regne med at grunnen med sikkerhetskoeffisient 1,3, tåler større belastning enn 1 m høy jernbanefylling + toglast. Den resterende belastning = $\gamma(h-1)$ må således opptas av pelene, gjennom pelenes kohesjonsmotstand + den last som overføres fra fyllmasser til pelens øvre overflate.

$$\gamma(h-1) = 1,8 \cdot 3,5 = 6,3 \text{ t/m}^2.$$

Regner man med en gjennomsnittlig skjærfasthet 1,2 langs hele pelens overflate, og pel med 6" toppdiam., overflate = 6,5 m² får vi

$$c.o = 1,2 \cdot 6,5 = 7,8 \text{ t.}$$

Med sikkerhetskoeffisient 1,3 får vi
 $7,8/1,3 = 6,0 \text{ t.}$

Regner vi med en rot diam. av 30 cm får vi overført en belastning til pelens øvre overflate = vekten av en sylinder av fyllmassen med diam. 30 cm, og høyde = fyllingens høyde.

$$\gamma \cdot h \cdot \pi \cdot \frac{D^2}{4} = 1,8 \cdot 4,5 \cdot \pi \cdot \frac{0,30^2}{4} = 0,6 \text{ t.}$$

Den totale belastning som vi kan regne med overføres til pelen er således 6,6 t/pr.pel.

Avstanden mellom pelene blir følgelig 1,0 m midt under fyllingen, og noe større under fyllingsskråningene. Forutsettes peling på en legde av 35 m (inkludert peling for kulverten) kommer man opp i det store antall av -9-14 peler pr.m eller tilsammen ca. 400 peler. Regner man med en gjennomsnittlig pris av kr. 230,- pr. pel, alt inkludert, kommer man opp i et beløp av ca. kr. 90 000.

Alt. 4. Ved fundamentering på hel armeret betongplate på peler til fjell kan pelenes antall reduseres vesentlig. Det kan benyttes trepeler eller stål peler, f.eks. i form av utrangerte jernbaneskinne. Trepeler anses å kunne dimensjoneres med en trykkspenning på 90 kg/cm² regnet etter pelens minste tverrsnitt, d.v.s. for en pel med 6" toppdiameter, 15 t/pr.pel, eller med 7" toppdiameter, 20 t/pr.pel. 7" toppdiameter bør anvendes og man får da en avstand mellom pelene = ca. 1,6 m midt under fyllingen, og noe større på sidene. Dette svarer til et samlet antall av ca. 180 peler.

Jernbaneskinne som peler kan dimensjoneres ett en trykkspenning av 700 kg/cm². For 41 kg skinner fra Dunderlandsbanen med 52 cm² tverrsnitt blir tillatt belastning pr.pel=52.0,7= 36 tonn. Dette svarer til et samlet antall av ca. 100 peler. Noen fare for korrosjon synes ikke å være tilstede. Som en sikkerhetsforanstaltning kan det imidlertid komme på tale å forbinde pelene elektrisk ved tilsværing av armeringsjern til pelhodene, for å holde muligheten åpen for katodisk beskyttelse. Det forutsettes da samti-

N S B Geoteknisk kontor.

TEGNFORKLARING OG JORDARTSBETEG

dig at det nedsettes prøvepeler for senere
opp trekking og kontroll av korrosjonen. Disse
foranstaltninger medfører ubetydelige ekstra-
omkostninger.

BETEGNELSER PÅ SITUASJONSPLAN:

- Dreiesondering
- ◎ Prøvetaking (ev. med dreie)
- ◆ Vingeboiring
- Spyleboiring
- Slagboiring
- Piezometerinnstallasjon
- Skovlboring

Med hensyn til dimensjonene av den armerte plate kan henvises til lignende arbeider utført i Sverige, etter skredulykken ved Guntorp i 1953. Den anvednte platetykkelse var her 20 cm med vouter for pelehodene av tykkelse 17,5 cm.

$2 - 0,6 \text{ mm grov}$

Alt.5. Nedsprengning av fyllingen har vært benyttet her i landet ved utfylling over gytje. Såvidt vites har det ikke vært benyttet ved utfylling på kvikkleire. Det bør imidlertid undersøkes nærmere, hvorvidt denne metode kan anses forsvarlig, idet forutsetningen må være at avstanden til nærmeste bebyggelse er så stor at man ikke kan risikere å påføre skader på naboeiendom. (kfr. den nærliggende rasgrop fra 1953) Av hensyn til elveløpet antas utfyllingen å måtte foregå fra øst, fremover til pel ca. 16, hvoretter kulverten blir utgravet gjennom fyllmassene. Kulvertens midtlinje må da ligge omtrent ved pel 14. Etter at kulverten er ferdig støpt utfilles den gjenstående del av fyllingen over det gamle elveløp. Denne fremgangsmåte medfører den fordel at kulverten kan fundamenteres direkte, uten peler, men det kan på den annen side innzenges at det oppnådde resultat etter en nedsprengning ikke alltid er lett å kontrollere.

OPPTEGNING AV BORINGSRESULTAT

Dreiesondering. (H.M. 1:200)

-
- Skovlboret hit
 - Forboret hit (ev. jom)
 - Sunket uten dreining
 - Belastning anført på
 - Dreining. Antall halvs
(Belastning = 100 kg)
 - Fast lag gjennomboret ved slagskuring
 - Borings gjennom løse lag
angivelse av boringsmetoden
 - Boringen avsluttet
 - Boringen stoppet på stein
 - Ansat i fjell

Det må overveies om det foreligger noen mulighet for senkning av linjens vertikaltrasé. En eventuell senkning på 1,0 m eller mere gjør det betydelig å ta alternativene 1 og 2 opp til fornyet overveielse.

Den lave fylling mellom planovergangen ved pel 18 207+5 og pel 18212+5 må sikres ved en lav kontrafylling av stein mot Mjøneselvens løp. Denne vil samtidig tjene som erosjonsbeskyttelse. Eventuell erosjonsbeskyttelse forøvrig må tas opp til overveielse når alternativ for sikring av fyllingen er fastlagt.

BOKSTAVSFORKLARING:

* = vanninnhold i volumprosent av tørrsubstans.

s = udrenert skjærfasthet i t/m².

n = vanninnhold i volumprosent
= porositet.

p = volumvekt i t/m³ (romvekt).

F = relativ finhet.

c = normalisert kinisk stoff i vekt-

η_1 = relativ fasthet i omrørt prøve.

Ost 6/1956.

η_2 = relativ fasthet i uforstyrret prøve.

J. Skarva-Kaag

Cl.t. = vanninnhold i vektprosent av tørr -

H. Hartmark

TEGNFORKLARING OG JORDARTSBETEGNELSER.

BETEGNELSER PÅ SITUASJONSPLAN:

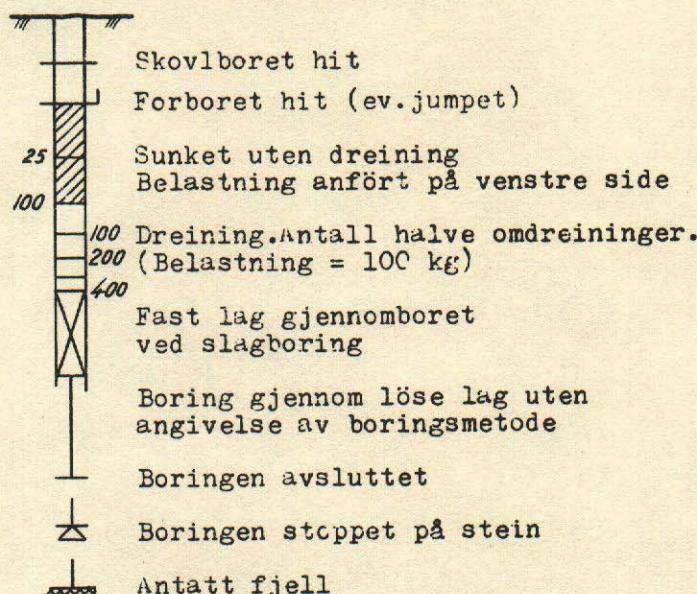
- Dreiesondering
- Prøvetaking (ev. med dreiesondering)
- ⊕ Vingeboring " " "
- Spyreboring
- Slagboring
- Piezometerinnstallasjon
- Skovlboring

MINERALJORDARTENES INNDELING
ETTER KORNDIAMETER:

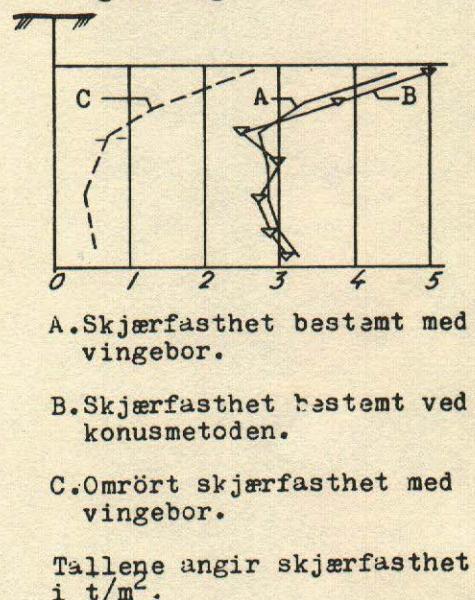
20 - 6 mm grov}	Grus
6 - 2 " fin }	
2 - 0,6 mm grov}	Sand
0,6 - 0,2 " fin }	
0,2 - 0,06 mm grov}	Mo
0,06 - 0,02 " fin }	
0,02 - 0,006 mm grov}	Mjele
0,006 - 0,002 " fin }	
< 0,002 mm	Leire

OPPTEGNING AV BORINGSRESULTATER I PROFIL:

Dreiesondering. (H.M. 1:200)

Vingeboring.

BOKSTAVSYMBOLER:

- w = vanninnhold i vektprosent av tørrsubstans.
- n = vanninnhold i volumprosent = porositet.
- F = relativ finhet.
- H_1 = relativ fasthet i omrört prøve.
- H_3 = relativ fasthet i uforstyrret prøve.
- Gt.t. = glødetap i vektprosent av tørr - substans.

- s_u = udrenert skjærfasthet i t/m^2 .
- γ = volumvekt i t/m^3 (romvekt).
- o = humufisert organisk stoff i vektprosent av tørrsubstans.
- w_L = flytegrense.
- w_p = utrullingsgrense.

